

судлах хамгаалах төв нь Heather Henson болон Монголын драмын театраг хамтран зургаадугаар сарын 22 өдөр тус театрт асрамжийн газрын 100 хүүхэд болон бусад хүүхдүүд, эцэг эхчүүдэд “Тогоруу ба нар” сэдэвт утсан хүүхэлдэйн тоглолтыг толилуулсанаас гадна Монгол орны тогоруу, хамгааллын талаар танин мэдэхүйн мэдээллийг хуран цугларсан хүмүүст хүргэлээ. Ийнхүү анх удаагийнх гэхэд олон арга хэмжээ, баяр наадам, тоглолтууд, мэдээллүүдийг олон хүмүүст хүргэсэн өргөн дэлгэр Тогорууны баяр болж өнгөрлөө.

И.Сарангэрэл, Зэрлэг амьтан судлах хамгаалах төв

Монголын шувуу ажиглагчдын клуб

Монголын шувуу ажиглагчдын клуб (МШАК) нь Монголынхоо ард иргэд, залуучууд, хvхэд багачуудад шувуудыг таниулах, байгаль дахь ач холбогдлыг нь ойлгуулах, шувуу ажиглагч, сонирхогчдын тоог өсгөх зорилгоор Зэрлэг амьтан судлах хамгаалах төвийн дэргэд 2008 оны хавар байгуулагдсан. Өнгөрсөн хугацаанд клубээс хүүхэд залуусын дунд олон арга хэмжээ зохион байгууллаа. Бид дунд сургуулийн сурагчдад зориулан «Хврээлэн буй орчин ба шувууд», «Шувуудаа таньж мэдэхийн ач холбогдол», «Шувуу хэрхэн ажиглах вэ?» «Шувууд ба багачууд» зэрэг сэдвүүдээр илтгэл, семинар, өдөрлөг зохион байгуулдаг. Мөн Дэлхийн нүүдлийн шувуудын өдрийг сүүлийн 3 жил тогтмол зохион байгуулж байна.

МШАК нь гишүүнчлэлтэй (нээлттэй, үнэ төлбөргүй) бөгөөд клубын Facebook group одоогоор 1600 гаруй гишүүнтэй болж байгаль хамгаалал болон Монгол орны шувуудын талаарх мэдлэг мэдээллийг ард түмэнд тогтмол хүргэж, мөн энэ группээрээ дамжуулан жил бүр Монголын шувуу ажиглагч, сонирхогчдын уулзалтыг зохион байгуулж байна. Саяхан буюу 2014 оны хавар Өмнөговь аймгийн төв дээр манай клубын хөдөө орон нутаг дахь анхны салбар нээгдлээ.

МШАК блог хуудсандаа өөрсдийн зохион байгуулж буй ажлуудаас байнга нийтлэж олон нийтэд хүргэхээс гадна гишүүдийнхээ шувуу ажигласан аяллын тэмдэглэлүүдийг нийтлэдэг. Энэ талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг манай блогод үзнэ үү: <http://www.mongolbirdwatchclub.blogspot.com/>.

Клубын блог дээр 2008 оноос хойш Монгол орны шувуудын талаар болон өөрсдийн хийж буй ажлын талаар нийтдээ 150 гаруй нийтлэл тавигдсан ба манай клубын блог руу хандсан хандалтын тоо 2014 оны 11 сарын байдлаар 30.204 (нийт 81 орноос хандалт хийгджээ) хүрсэн байна.

Клубээс гишүүддээ хандан шувуу ажиглах аяллыг хот орчимд тогтмол зохион байгуулахаас гадна, Зэрлэг амьтан судлах хамгаалах төвтэй хамтран 2010 оноос эхлэн жил бүр “Монгол орны жигүүртэн амьтад” гэрэл зургийн уралдааныг уламжлал болгон зохион байгуулж байна. Энэхүү гэрэл зургийн уралдаанд Монгол оронд авсан олон сайхан шувуудын зургууд ирдэг. Эдгээр үзэсгэлэнт шувуудын зургуудаа өөрсдийн Facebook хуудсаар нийтэлж бусад хүргэхээс гадна Байгаль орчин ногоон хөгжлийн яамны хананд байршуулж олны хүртээл болгож байгаа. МШАК энэ оноос эхлэн Таван Богд группын Улаанбаатар принт ХХК-аас сурагчидад зориулан хэвлэн гаргадаг “Мэдлэгтэй дэвтэр” бүтээл дээр нь хамтран ажиллахаар болж байгаа ба ингэснээр Монгол орны шувуудын зураг болон тэдгээрийн тухай мэдээллийг сурагчид, бага насны хүүхүүдэд шууд хүргэх боломжтой боллоо.

П.Ганхуяг, Зэрлэг амьтан судлах хамгаалах төв

Монгол орны шувуудын фото зураг – шинэ вэб сайт нээгдлээ!

Монголд шувуу ажиглагч, сонирхогчид, мөн үзэсгэлэнт шувуудын зургийг дарах сонирхолтой гэрэл зурагчдын тоо өсөн нэмэгдэхийн хэрээр Монгол орны шувуудын зураг сүүлийн жилүүдэд ихээр хуримтлагдаж байна. Үүний нэгээхэн тод жишээ нь Зэрлэг амьтан судлах хамгаалах төв болон Монголын

шувуу ажиглагчдын клубын хамтран жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулдаг. Монгол орны жигүүртэн амьтад гэрэл зургийн уралдаанд оролцож буй зургууд болон оролцогчдын тоог Facebook дэх шувуу ажиглагчдын группт нийтлэгдэж буй зургуудаас харж болно. Тиймээс Монголын шувуу ажиглагчдын клубын гишүүдийн санаачлагаар одоогоор хуримтлагдаад байгаа шувуудын фото зургуудыг олны хүртээл болгох, ач холбогдлыг нь улам дээшлүүлэх үүднээс <http://mongolianbirdimages.org/> вэб сайтыг та бүхэндээ зориулан нээж байна.

Бидний гол зорилго бол энэхүү вэб хуудсыг Монгол орны шувуудын гэрэл зургийн мэдээллийн нэгдсэн сан болгоход оршино. Энэ сан маань зөвхөн зурган мэдээлэл бүрдүүлээд зогсохгүй тухайн шувууны зураг дарсан газрын цэгийг газрын зураг дээр давхар харуулдагаараа давуу талтай юм. Монголд авсан шувуудын зургаа хүссэн хүн бүр энд байрлуулах боломжтой. Мөн зургаа ирүүлсэн зурагчдын намтар бүхий зурагтай мэдээллийг Гэрэл зурагчид гэсэн хэсэгт байрлуулах болно. Манай сайтад буй шувуудын зургуудыг ямар нэгэн зорилгоор ашиглахыг хүсвэл зөвхөн зургийн эзэн рүү холбогдож зөвшөөрлийг авна. Учир нь энд байгаа зургуудыг аливаа зорилгоор цаашид дахин ашиглах зөвшөөрөл зөвхөн гэрэл зурагчиндаа хадгалагдаж байгаа болохыг анхаарна уу. Манай сайтад өөрийн авсан шувуудын зургаа байрлуулах эсвэл нэмэлт

мэдээлэл авахыг хүсвэл mongolbirdclub@yahoo.com хаягаар холбогдоно уу. Сайт маань одоогоор онлайн болсон байгаа бөгөөд дэлгэрэнгүй мэдээлэл болон шувуудын зураг, бусад холбогдох мэдээллийг хэрхэн, яаж олж авах талаарх заавар зэргийг вэб ашиглах гэсэн хэсгээс үзнэ үү. Та бүхэнд манай сайт таалагдана гэж найдаж байна.

П.Ганхуяг, Зэрлэг амьтан судлах хамгаалах төв

Эрдэнэсантайн Алтан уул, Гурван баян, Давст нуур орчмын газар нутгийг махчин шувуудыг хамгаалах зорилгоор орон нутгийн хамгаалалтанд авлаа

Монголын зэрлэг амьтан судлах хамгаалах төв нь Эрдэнэсантай сумын Алтан уул, Гурван Баянгийн уулс орчмоор 2000 оноос хойш нөмрөг тас болон бусад махчин шувуудын мониторинг судалгааг тогтмол хийж ирсэн. Судлаачид судалгааны ажил дээрээ түшиглэн энэ нутгийг орон нутгийн хамгаалалтанд авах үндэслэл боловсруулан Эрдэнэсантай сумын Засаг даргын тамгын газар, Иргэдийн төлөөлөгчдийн хуралд өргөн барисан юм.

Сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн тэргүүлэгчдийн 2013 оны 4 сарын 12-ны өдрийн хурлын 21-р тогтоолоор Төв аймгийн Эрдэнэсантай сумын Алтан уул, Гурван баян, Давст нуур орчмын газрыг орон нутгийн тусгай хамгаалалтанд авсан байна.

Тус орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газарт Эрдэнэсантай сумын өмнөд хэсгийн уулсын хамгийн баруун зах болох Ажинтын үзүүрээс (Оргиоч, Цагаан дэрс нуурууд, Эрээний уулс) хамгийн зүүн зах болох Давст нуур хүртэлх үргэлжилсэн уулс, Алтан уул болон түүний орчмын уулс, Баруун, Дунд, Зүүн баянг багтаагаад Ёлт, Зүрх уул хүртэлх нийт 350 километр квадрат газар нутгийг хамарна.

Монгол орны төв хэсгийн нам болон бэсрэг уулс махчин шувууд үүрлэн үржих тааламжтай орчин болдог. Эрдэнэсантад хийсэн судалгааны явцад 12 багийн 111 зүйл шувууд бүртгэгдсэн байна. Мөн энэ нутагт 6 багийн 29 зүйл хөхтөн, 1 багийн 2 зүйл мөлхөгч 1 багийн 1 зүйл хоёр нутагтан бүртгэгдсэн байна. Ургамалжилтын хувьд ерөнхийдөө хуурай хээрийн ургамал зонхилох боловч газрын өндөршлөөс хамаарч бусад бүлгийн ургамал таарна.